



KUNNING FRÁ NEVDINI

UM

**FÍGGJARGONGDINA SÍÐANI
ÁRSADALFUNDIN**

November 2009

KUNNING frá NEVDINI

um

Fíggjargongdina síðani ársaðalfundin (jbr. viðtøkurnar, § 3, stk. 13 b og § 4, stk. 12 b).

Formæli og niðurstøður

Eftir viðtøkunum hjá SEV skal nevndin lata eigarunum eina frágreiðing um búskapargongdina síðani seinasta ársfund.

Umframt gongdina síðani ársfundin er valt niðanfyri at greiða frá gongdini alt árið higartil og at meta um væntaða úrslitið við árslok.

Niðanfyri eru víst rakstartøl sambært bókhaldinum fyri tíðarskeiðið januar – september 2009, og hvussu nógv prosent av ársfíggjarætlanini eru brúkt við endan av september. Bókingarnar eru periodiseraðar, men ikki grannskoðaðar.

Harafturat skal fyrivarni takast fyri ársuppperð av elkundunum sambært avlestrar, sum verða gjørdir í desember, og sum umfata umleið tveir triðingar av elnýtsluni. Eisini skal roknast við móguligum eftirbókingum.

Sum greitt er frá niðanfyri, verður rakstrarúrslitið í 2009 nakað væl betri enn roknað varð við sambært uppruna rakstrarætlanini. Sambært bókhaldstølini fyri fyrstu 9 mánaðirnar av árinum er avlopið fyri tað tíðarskeiðið uml. 19,9 mió. kr., men skal hettar tal takast við fyrivarni, jbr. viðmerkingarnar. Eftir metingunum nú, og sum verða vístar í sokallaðu “tillagaðu” fíggjarætlanini, verður roknað við einum avlopi upp á 15,2 mió. kr. fyri alt árið 2009. Tað er fyrst og fremst oljuprísgongdin, sum hevur bjargað SEV undan halli. Oljuútreiðslurnar verða væntandi einar 22 mió. kr. minni, enn roknað varð við.

Samanumtikið kann sigast, at hóast SEV misti 10 mió. kr. við ikki at fáa loyvi til elpríshækking, so skal roknast við, at samlaða úrslitið fyri 2009 verður nøktandi.

Rakstrartöl 2008 – 2009 (1.000 kr.)

	Roknskapur 2008	Fíggjarætlan 01/01-31/12 2009	Bókað 01/01-30/09 2009	Brúkt í % av ætlan 01.01 – 30.09.2009	”Tillagað” ætlan fyri 2009
Streymgjald	255.881	267.079	197.603	74	256.143
Fast gjald	15.970	15.900	12.155	76	16.169
Íbindingargjald	3.254	2.000	1.667	83	2.000
Aðrar inntøkur	<u>1.755</u>	<u>2.000</u>	<u>781</u>	<u>61</u>	<u>1.755</u>
<u>Inntøkur tils.</u>	<u>276.860</u>	<u>287.000</u>	<u>212.206</u>	<u>74</u>	<u>276.067</u>
Keyp av streymi	2.185	2.900	1.847	64	2.700
Olja tilsamans	119.923	97.300	56.381	58	75.000
Tilfar excl. anleggsprojekt	76.831	63.360	47.167	74	61.410
Lønir excl. anleggsprojekt	<u>57.168</u>	<u>58.600</u>	<u>45.776</u>	<u>78</u>	<u>61.250</u>
<u>Rakstrarútr. tils.</u>	<u>256.107</u>	<u>222.160</u>	<u>151.171</u>	<u>68</u>	<u>200.360</u>
<u>Úrslit áðrenn rentur</u>	<u>20.753</u>	<u>64.840</u>	<u>61.034</u>	<u>94</u>	<u>75.707</u>
Renta og tílíkt	3.533	6.900	3.605	52	5.000
<u>Úrslit áðrenn avskr.</u>	<u>17.220</u>	<u>57.940</u>	<u>57.429</u>	<u>99</u>	<u>70.707</u>
Anleggsavskrivningar	<u>48.357</u>	<u>50.000</u>	<u>37.499</u>	75	<u>55.500</u>
<u>Úrslit</u>	<u>- 31.137</u>	<u>7.940</u>	<u>19.930</u>		<u>15.207</u>

Elframleiðsla og nýtsla

Í 2008 var elframleiðslan 275,8 mió. kWh harav vatnorka 95,9 mió. kWh ella 34,8% av framleiðsluni og vindur 13 mió. kWh ella 4,7% av framleiðsluni.

Náttúran broytist frá ár til ár og við henni eisini framleiðslan úr vatni og vindi. Broytingarnar eru bæði upp og niður frá tíð til aðra. Bæði vatn- og vindorku- framleiðslan var undir meðal í 2008.

Í 2009 verður vatnorkuframleiðslan helst uppaftur minni enn í 2008. Fyrstu 10 mánaðirnir er vatnorkuframleiðslan 3,6 mió. kWh minni samanborið við sama tíðarskeiði í fjór. Í sama tíðarskeiði var vindorkuframleiðslan uml. 2,2 mió. kWh stórri enn í fjór.

T.v.s., at fyrstu 10 mánaðirnir í ár er framleiðslan frá varandi orkukeldum samanlagt uml. 1,4 mió. kWh minni enn sama tíðarskeiði í fjór. Hesir 1,4 mió. kWh gera saman við óbroyttu nýtsluni, at termiska framleiðslan var samsvarandi stórri 10 teir fyrstu mánaðirnir.

Inntøkurnar í 2009

Tað eru trýggir ymiskir faktorar, ið ávirka høvuðsinntøkuna hjá SEV. Hesir trýggir faktorarnir eru:

- Elprísbrotyingar
- Brotyingar í elnýtsluni
- Forskjótyingar ímillum ymiskar kundaprísbólkar

Í fleiri ár á rað er inntøkan vaksin, næstan uttan undantak orsakað av vaksandi elnýtslu. Prísirnir fyri hvønn kundabólk sær hava verið óbroyttir fram til 1. januar 2008, tá allir elprísirnir hækkaðu 10 oyru/kWh. Vøksturinn í elnýtsluni til ídnaðarprís hevur verið størstur við teirri fylgju, at meðal elprísurin hevur verið fallandi.

Avgjørt varð at hækka elprísirnar 4 oyru/kWh frá 1. januar 2009, men fekk SEV ikki loyvi frá avvarandi myndugleikum til hækkingina. Tí verða inntøkurnar einar 10 mió. kr. lægri enn ætlað.

Nýtsluvøksturinn er steðgaður, og framleiðslutølini síðani august í ár benda á eitt fall í nýtsluni. Um hettar verður gongdin restina av árinum, er ilt at meta um, men í lögdu fíggarætlanini fyri 2010 er tikið hædd fyri, at ongin vøkstur var í 2008, og er heldur ongin vøkstur at síggja fyri tíðarskeiðið, sum farið er av 2009. Tað verður ikki roknað við vøkstri í 2010.

Umleið tveir triðingar av søluni verða gjørdir upp við avlestri hjá kundunum einaferð um árið, og verður tá staðfest, hvat sølan til tann einstaka kundan hevur verið. Avlisið verður í desember á hvørjum ári.

Bókaða inntøkan upp á 212,2 mió. kr. fram til 30. september kann ikki beinleiðis umroknast til eina fulla ársinntøku, av tí at bóking av inntøkunum fellur ikki javnt mánað fyri mánað.

Út frá nevndu uppgerðum higartil, bókaðum íbindingargjøldum í framleiðslutølum o.a. verður mett, at samlaða inntøkan fyri alt árið 2009 helst verður áleið 276 mió. kr.

Útreiðslurnar

Olja

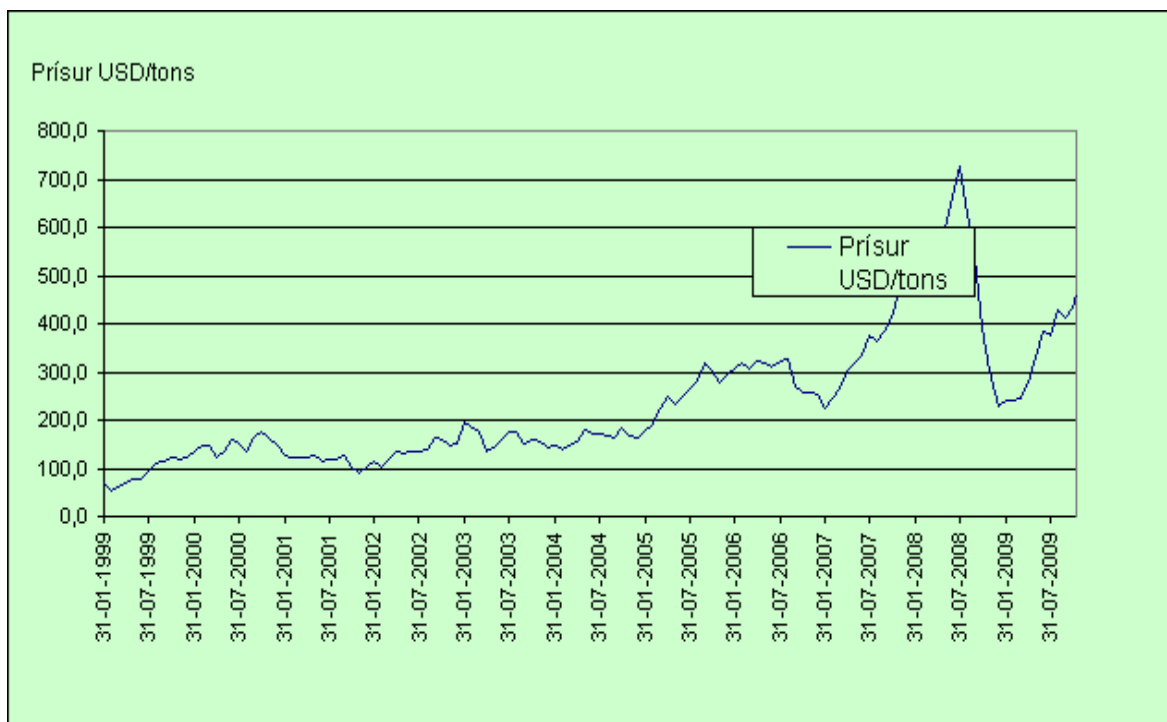
Tað, sum serstakliga ávirkar útreiðslurnar til oljukeyp, er prísbroyingar á heimsmarknaðinum og nýtsubroytingar umframt sveiggj í vatn- og vindorkuframleiðsluni frá ár til ár. Harafturat merkjast broytingar í býtinum av framleiðsluni ímillum tung- og gassolju.

Oljuprísirnir eru tengdir at prísnoteringini á oljumarknaðinum og USD-kursinum. Prísirnir á teirri tungolju, sum SEV brúkar, fylgir marknaðarprísinum, sum hevur verið ógvuliga óstøðugur og hevur havt lyndi til at hækka seinastu fyra árin, jbr. yvirilitið niðanfyri yvir prísnoteringarnar. Prísirnir vóru søguliga høgir á sumri 2008, men fullu aftur út á heystið, og hava higartil í ár hildið sær niðanfyri tann prís, sum brúktur varð sum grundarlag í fíggarætlanini fyri 2009.

Samantikið verður roknað við, at um prísirnir fara at halda sær á tí støði, teir vóru við byrjan av november 2009, verða samlaðu oljuútreiðslurnar einar 22 mió. kr. lægri enn ásett í fíggarætlanini.

Niðanfyri er ein mynd og ein talva, sum vísa marknaðar-prísgongdina á tungolju (1% fuel, FOB, NWE), meðal fyri hvønn mánað frá 1. januar 1999 til 13. november 2009.

Oljuprísgongd 1999 - 2009



Prísur á tungolju, USD/tons, FOB, NWE

Mánaður:	Ár:										
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Januar	70,1	133,8	128,0	115,6	196,3	148,6	180,3	305,0	226,2	471,1	240,2
Februar	55,1	145,6	122,5	100,2	182,8	139,8	187,4	319,5	244,4	469,1	241,0
Mars	62,0	145,4	121,4	119,7	174,4	146,9	226,1	307,5	264,0	501,5	245,9
Apríl	70,3	124,3	124,4	133,0	136,4	156,2	247,9	321,0	301,1	542,5	278,0
Mai	77,0	135,7	125,4	132,4	141,4	178,3	232,8	318,8	318,3	596,2	331,8
Juni	79,1	160,1	116,3	133,7	161,0	171,0	249,5	308,6	335,9	661,3	381,6
Juli	92,1	149,5	117,3	135,0	176,2	172,4	264,7	321,3	374,9	728,0	375,9
August	111,9	134,7	117,7	138,3	177,0	166,7	282,3	326,7	361,7	630,5	429,6
September	114,7	162,5	125,0	161,7	152,0	163,1	317,6	270,5	382,6	537,5	410,9
Oktober	123,0	176,0	102,8	159,6	159,0	185,6	303,1	258,1	418,5	393,6	432,0
November	119,0	162,1	89,6	145,0	154,8	168,9	279,0	256,8	487,2	284,4	461,8
Desember	121,2	145,1	103,6	151,4	143,6	161,4	293,3	253,3	476,7	229,6	
<i>Meðal alt árið</i>	<i>91,3</i>	<i>147,9</i>	<i>116,2</i>	<i>135,4</i>	<i>162,9</i>	<i>163,2</i>	<i>255,3</i>	<i>297,2</i>	<i>349,3</i>	<i>503,8</i>	<i>348,1</i>

Viðmerkingar: Talið fyri november 2009 er meðaltalið fyrstu 13 dagarnar.

Aðrar rakstrarútreiðslur

Útreiðslurnar til rakstur av elverkunum (fyriuttan oljuútreiðslur) og til býtisvirkir og fyrisiting íroknað ymiskar felagsútreiðslur hava samanlagt verið fyrstu 9 mánaðirnar av árinum áleið tað, ið roknað er við í rakstrarætlanini. Meðan lønarútreiðslurnar eru eitt sindur hægri, so sær út til sambært bókhaldstølunum, at heldur minni er brúkt til tilfar og tænastruvingar.

Ein ávísur seinleiki er í bóking av hesum m.a. orsakað av, at rokningar kunnu vera seinkaðar í mun til veitingartíðina. Væntast kann tó alíkavæl, at rakstrarætlanin á hesum økinum sum heild fer at halda.

Renta

Roknað verður við, at nettorentuútreiðslurnar verða nakað lægri, enn ásett í rakstrarætlanini fyri 2009. Hettar kemst serstakliga av, at nýggja lánið uppá 60 mió. kr. verður tikið seinni á árinum enn ætlað.

Núverandi langtíðarlánini hjá SEV hava fasta rentu í 2009.

Avskrivningar

Avskrivningartíðin fyrir tey ymisku rakstrargögnini hjá SEV hefur verið óbreytt í mongum árum. M.a. verða dieselmotorar og bítisvirkir avskrivað yfir uml. 15 ár og vatnorkuverk yfir 20 ár. Hettar svarar nökurlunda til avdráttirnir av teimum lánunum, ið upprunaliga vórðu til fígging av ílögnum.

Oftani hefur verið at hoyrt, bæði í fjølmiðlunum og í umboðsnevndini hjá SEV, at avskrivningartíðin kundi verið longd við samsvarandi lægri elprísum.

Sum grannskoðari felagsins á várfundi umboðsnevndarinnar í 2007 so beinrakið greiddi frá, so er veruleikin viðvíkjandi elprísunum ein annar.

Aftaná stóru ílögurnar í 80-árunum var skuldin hjá SEV væl omanfyri 700 mió. kr. við árslok 1990.

Við árslok 2007 var langfreistaða skuldin komin niður á 123,8 mió. kr.

Í 1990 vóru avskrivningarnar 80 mió. kr. og rentuútreiðslurnar 72 mió. kr. Sama ár rindaði ídnaðurin 1,24 kr/kWh.

Høvdu elprísirnir frá 1990 einans verið prístalsviðgjørdir, hevði elprísurin hjá ídnaðinum í dag verið uml. 2,09 kr./kWh og hjá húsarhaldinum uml. 2,30 kr./kWh + MVG.

Í 2008 vóru avskrivningarnar 48,4 mió. kr. og nettorentan 3,5 mió. kr., meðan ídnaðurin rindaði 0,74 kr/kWh. Hevði avdráttar- og avskrivningartíðin verið longri ígjøgnum 90-árin, hevði avskrivningargrundarlagið og eisini rentuútreiðslan verið munandi størri í dag.

Frá og við 2007 hava avskrivningarnar verið munandi lægri enn undanfarin ár, nettupp orsakað av 20 ára avskrivningartíðini fyrir fyrsta byggistig av Eiðisverkinum, sum varð sett í rakstur í 1987, og sum var liðugt avskrivað í 2006.

Samráðingarnar í heyst við Elveitingareftirlitið um ásetingarnar, sum skulu setast í gildi sambært elveitingarlógina, hava givið okkum vónir um, at forstáilsi er fyri hesum viðurskiftum soleiðis, at virðini, ið avskrivast skulu, verða uppskrivað í trá við veruligu virðini, samstundis sum avskrivningartíðirnar verða longdar. Uppskot um at uppskriva ognirnar við meira enn 900 mió. kr. og samstundis longja avskrivningartíðirnar er til viðgerðar í lötuni, og verður í sama viðfeingi hugt at íløgutørvinum og búskapinum hjá SEV sum heild næstu 10 árin.

Longda avskrivningartíðin fyrir nýggjar ílögur fara, um avskrivningarnar verða lagdar til grund fyri elpríspolitikkinum, at fáa tær óhepnu fylgjur, at so verða ikki ráð til at afturgjalda lánini líka skjótt sum áður. T.d. skulu lán til vatnorkuflögur afturgjaldast eftir 50 árum. Hettar fer helst at seta serlig krøv til lánstreytirnar og til endurfíggingarmøguleikar í avskrivningartíðini.

Íløgur, lántøka og likviditetur

Sambært upprunaligu íløguaetlanini fyri 2009 varð roknað við íløgum fyri í alt 106,3 mió. kr.

Nú, ið árið er farið at halla, kann staðfestast, at íløgurnar í árinum verða munandi minni, ella helst ikki meira enn tilsamans einar 82 mió. kr.

Tað eru ymisk viðurskifti, sum hava gjørt, at íløgurnar gjørdust munandi minni enn ætlað. 9 mió. kr. vórðu upprunaliga settar av til vindorku. Ymisk viðurskifti hava gjørt, at onki er brúkt higartil. Heldur ikki verða meira enn einar 42 av teimum 57 mió. kr. sum ætlanin varð at brúka til Eiði 2 vatnorkuútbýggingina, brúktar. Hettar kemst m.a. av, at SEV fekk neyðug myndugleikaloyvi til sunnara part av Eiði 2 seinni enn væntað.

Samstundis sum tvey av størstu íløgumálunum í 2009 sum nevnt ikki verða rokkin, verður roknað við, at gjaldførið við árslok verður einar 42 mió. kr. og lánibyrdan av føstu lánunum einar 146 mió. kr. Høvdu íløgurnar verið hægri, varð gjaldførið samsvarandi minni.

Viðtøkubroytingarnar, sum komu í gildi tann 1. januar 2009, ásettu, at veðhaldsskyldurnar hjá kommununum fullu burtur við undantaki av veðhaldi fyri skyldum yvirfyri starvsfólkunum.

Virknadurin av hesum er, at SEV verður skattskyldugt, og at neyðugt verður at fáa aðra trygd fyri bæði verandi og komandi lánifígging. Verandi lániveitarar hava fingið játtað veð í ognum hjá SEV.

Sambært 10 ára íløguaetlanini verða íløgurnar einar tvær milliardir kr. Hettar skal fyri størsta partin lánifíggjast.

Tað er ikki gjørligt í lýtuni at siga neyvt, í hvønn mun møguleikarnir hjá SEV at lánifíggja komandi íløgur verða skerdir av viðtøkubroytingunum.

Ivi kann eisini vera um, í hvønn mun stóru broytingarnar, sum hava verið í seinastuni í viðurskiftunum á peningamarknaðinum, ávirka fíggjarmøguleikarnar.

Sum stóðan er í dag, verður rátt til at hava neyðuga fígging upp á pláss, áðrenn bindandi avtalur verða gjørdar um størri íløgur.

Tórshavn, tann 20. november 2009
Nevndin í SEV